

Chřipka se nikdy nevzdává, připomíná občanům kampaň

4.10.2022 - | Ministerstvo zdravotnictví ČR

Česká republika se dlouhodobě potýká s dramaticky nízkou proočkovaností proti chřipce. Důvodem je zejména mylný dojem občanů, že chřipka je banální onemocnění. Přitom každoročně postihuje statisíce lidí a má průměrně každý rok na svědomí 1 500 životů. Proto vznikla kampaň s názvem Chřipka se nikdy nevzdává, která má za cíl občanům připomenout, že chřipka je virové onemocnění, které není radno podceňovat, a že nejúčinnější ochranou proti němu je očkování.

Virus chřipky se v České republice vyskytuje každoročně v zimních měsících, nejčastěji mezi prosincem a březnem. Očkování je proto vhodné každý rok na podzim před začátkem chřipkové sezóny. **„Právě teď je ten nejvhodnější čas, kdy se jít nechat naočkovat, a to jak proti chřipce, tak proti onemocnění covid-19, protože začíná sezóna respiračních onemocnění,”** apeluje náměstek ministra zdravotnictví Josef Pavlovic. **„Očkování proti chřipce je sice dobrovolné, ale zachraňuje životy,”** dodal.

Chřipka bývá chybně zaměňována s nachlazením, které je mnohem méně závažné a obvykle začíná postupně s „ucpaným nosem“ nebo rýmou a bolestmi v krku. Naopak chřipka je vysoce infekční onemocnění s rychlým nástupem doprovázené horečkou, zimnicí, bolestmi hlavy, kloubů, svalů a výraznou únavou. Zdraví jedinci se obvykle uzdraví do 7 dnů, únavnost ale může přetrvávat i 2 až 3 týdny. Ovšem u řady nemocných může vést chřipka k hospitalizaci nebo úmrtí. Každý rok onemocní chřipkou v průměru 5-10 % dospělých a čtvrtina dětí.

„Chřipka postihuje všechny věkové skupiny populace a její průběh je značně variabilní od mírného až po smrtící. Závažně probíhající onemocnění se může vyskytnout nejen u chronicky nemocných osob a seniorů, ale i u zdravých dětí nebo dospělých. Nejdůležitější metodou prevence chřipky a jejích komplikací je očkování. Bohužel proočkovanost u nás není dobrá a je 2 až 3krát nižší v porovnání se západními zeměmi,” uvedl Jan Kynčl, vedoucí Oddělení epidemiologie infekčních nemocí Státního zdravotního ústavu a zástupce České republiky v evropské síti pro chřipku, a doplňuje: **„Zkušenosti z jižní polokoule mohou naznačit, jaký průběh by mohla mít chřipková sezóna letos u nás. Ačkoliv byla chřipka dva roky v pozadí, u protinožců se letos na jaře vrátila v plné síle.”**

Prioritně by se měli očkovat osoby nad 65 let, osoby s přidruženým onemocněním např. srdce, cév, ledvin nebo plic, dále lidé s cukrovkou, osoby se závažnou poruchou imunity a osoby, které žijí v kolektivních sociálních zařízeních. Těmto skupinám je také očkování plně hrazeno z veřejného zdravotního pojištění.

„Chtěl bych všechny pacienty pozvat k praktickým lékařům na očkování. Nyní je k tomu ideální období. Velkou výhodou je, že lze očkovat současně jak proti onemocnění covid-19, tak proti chřipce. Očkují všichni praktičtí lékaři a pokud by pacient neměl svého lékaře, nebo by se zrovna nacházel mimo místo, kde má svého lékaře, může zajít na očkování k jakémukoliv nejbližšímu praktickému lékaři a ten ho naočkuje,” vyzval občany k očkování předseda Sdružení praktických lékařů Petr Šonka.

„Připomínám, že do kategorie plně hrazeného očkování proti chřipce nově od ledna

letošního roku spadají i zdravotníci a další odborní pracovníci ve zdravotnictví. Mezi pojištěnci, kteří mají očkování proti chřipce hrazené, evidujeme rostoucí zájem. V roce 2012 jsme proplatili očkování za zhruba 270 tisíc takových klientů a v loňském roce, tedy po deseti letech, to bylo již 390 tisíc klientů, což je nárůst o více než 40 %. Ostatním pojištěncům zdravotní pojišťovny na očkování proti chřipce přispívají, VZP například do výše 200 Kč,” doplnila tisková mluvčí Všeobecné zdravotní pojišťovny Viktorie Plívová.

Z průzkumu agentury Median pro Českou lékařnickou komoru (ČLnK) k postoji české populace k očkování proti chřipce ze srpna tohoto roku vyplynulo, že neočkovaní lidé chřipku významně podceňují a že zkušenost s těžkým průběhem onemocnění či ochrana blízkého člověka před chřipkou jsou hlavními impulsy pro to, aby se lidé nechali naočkovat. Drtivá většina respondentů se nikdy proti chřipce neočkovala (70 %). A tito lidé ani letos neplánují změnu. **„Mezi neočkovanými uvažují o očkování jen necelá 3 % dotazovaných. Jako důvod neočkování uvádí, že nemívají chřipku, mají nedůvěru v očkování a také, že nepatří mezi rizikové skupiny. Lékárníci budou stejně jako během covidové pandemie i v případě chřipky edukovat své pacienty o rizicích tohoto onemocnění a preventivních opatřeních, včetně očkování,”** uvedl Martin Kopecký, viceprezident České lékařnické komory.

Chřipka je také ekonomický problém. Model Institutu pro zdravotní ekonomiku říká, že pokud by se proočkovanost dostala na doporučenou úroveň 75 % u rizikové populace, tak by bylo možné zabránit 2 tisícům úmrtí ročně a desítkám tisíc hospitalizací. Pokud by byla proočkovanost alespoň 25 % u rizikové populace, tak by zdravotní pojišťovny ušetřily za jednu sezónu přes 200 milionů korun na svých nákladech, které vynakládají na léčbu chřipky. **„Pokud bychom se hypoteticky dostali u nerizikové pracující populace na 50% proočkovanost, tak bychom dokázali zabránit 260 tisícům případům chřipky a mnoha dnům pracovní neschopnosti, jejíž náklady nesou zejména zaměstnavatelé. To, co by zaměstnavatelé a zaměstnanci ušetřili na ztrátě pracovního výkonu, by se pohybovalo kolem 2 miliard korun,”** uvedl Tomáš Doležal, ředitel Institutu pro zdravotní ekonomiku.

„Výrobci v letošním roce dodají na český trh přes milion dávek vakcín proti chřipce,” informoval ředitel České asociace farmaceutických firem Filip Vrubel. **„Výroba se opakuje každý rok, protože virus chřipky se neustále mění a složení vakcín je nutné přizpůsobit očekávaným variantám viru. Výroba vakcíny proti chřipce probíhá v Evropě, kde má dlouhou tradici. Vyrábí se zde již přes 70 let,”** uzavřel Vrubel.

O kampani

Do osvětové kampaně **Chřipka se nikdy nevzdává** se zapojilo Ministerstvo zdravotnictví, Státní zdravotní ústav, Státní ústav pro kontrolu léčiv, Všeobecná zdravotní pojišťovna, Česká lékařnická komora a výrobci. Kampaň míří na širokou veřejnost a poběží až do konce listopadu, a to na internetu formou bannerové a Youtube reklamy, v rádiu v podobě spotů a také v ordinacích praktických lékařů, diabetologů, kde jsou k dispozici letáčky pro pacienty a plakáty v čekárnách. V lékárnách jsou umístěné letáky s desaterem, jak předejít chřipce, a na obrazovkách běží animovaný spot. V rámci kampaně byla vytvořena speciální webová stránka: www.ockovani-chripka.cz.

<https://www.mzcr.cz/tiskove-centrum-mz/chripka-se-nikdy-nevzdava-pripomina-obcanum-kampan>